

КАДРОВА СКЛАДОВА В СИСТЕМІ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Економічна безпека підприємства — це стан корпоративних ресурсів (персоналу, ресурсів капіталу, інформації і технології, техніки та устаткування, прав) і підприємницьких можливостей, за якого гарантується найбільш ефективне їхнє використання для стабільного функціонування та динамічного науково-технічного й соціального розвитку, запобігання внутрішнім і зовнішнім негативним впливам. [1].

Рівень економічної безпеки, а також ефективність господарювання підприємства великою мірою залежить від якості системи управління його кадровою безпекою, яка у свою чергу визначає здатність підприємства запобігати ризикам і загрозам організації праці, безпосередньо персоналу, його трудовому потенціалу, трудовим відносинам в цілому.

Можна захистити свою фірму від зовнішніх загроз конкурентів або інших незалежних умов, але в цей же час загроза може походити саме зсередини установи, від її працівників. Персонал організації впливає на всі аспекти її життєдіяльності, а також невід'ємно пов'язаний із її економічною безпекою. За даними статистичних досліджень близько 51% випадків економічних злочинів здійснюють співробітники компаній [2], а ефективна організація роботи щодо забезпечення кадрової безпеки може майже на 60% знизити прямі та передбачити непрямі збитки фірми, пов'язані з людським фактором.

Кадрова безпека є сукупністю складових, які пов'язані між собою:

- безпека життєдіяльності (безпека здоров'я, фізична безпека),
- соціально-мотиваційна безпека (фінансова безпека, кар'єрна безпека, естетична безпека, адміністративно-незалежна безпека),
- професійна безпека (безпека праці, інформаційна безпека, пенсійно-

страхова безпека, безпека володіння сучасними знаннями),

- антиконфліктна безпека (патріотична безпека, психолого-комунікаційна безпека) [3].

Поняття «кадрова безпека» визначається, як комплекс дій та взаємовідношень персоналу, при якому відбувається ефективне економічне функціонування підприємства, його здатність протистояти внутрішнім і зовнішнім впливам і загрозам, пов'язаним з персоналом, діагностика та прогнозування впливу персоналу на показники роботи, його інтелектуальний потенціал і трудові відносини загалом [4]. Кадрова безпека є синтетичною категорією: економічної теорії, теорії управління персоналом, економіки праці, соціології, політології.

У ряді досліджень вважається, що персонал організації становить найбільш слабку ланку в загальній системі економічної безпеки підприємства. Ця теза підкреслює важливість кадрової безпеки та доцільність її всебічного вивчення з метою подальшого керування нею. Джерелами негативних впливів з боку персоналу на економічну безпеку можуть бути:

1. Помилкові дії окремих співробітників фірми – від кур'єра до керівника найвищої ланки (свідомі чи несвідомі).
2. Вплив посадових осіб органів державної влади та управління (правоохоронних, податкових та інших контролюючих структур).
3. Дії різних суб'єктів господарювання, особливо підприємств – конкурентів (економічні, розвідувальні, вплив на окремі ланки діяльності, тощо).
4. Ланцюжки неефективних рішень персоналу підприємства через недостатню кваліфікацію, недбалість, тощо (керівників, менеджерів, логістів, аналітиків, тощо).

Доцільно наголосити на окремих важливих особливостях саме кадрової безпеки:

- людський капітал персоналу компанії є одним із найважливіших її ресурсів. По-перше, кадри – це і є підприємство; по-друге, людський капітал, на відміну від грошей, сировини, обладнання і т.д., є джерелом новоствореної,

додаткової вартості; по-третє, злагоджена команда професіоналів може стати одним із серйозних конкурентних переваг підприємства;

- працівники схильні до постійного вдосконалювання та саморозвитку, що є найбільш важливим та довгочасним джерелом підвищення ефективності діяльності підприємства;

- трудове життя людини продовжується у сучасному суспільстві 30 - 50 років, тобто відношення між працівником і підприємством можуть бути довготерміновими;

- в управлінні, людський компонент – найбільш обтяжливий актив. Розмаїтість і непередбачуваність людей роблять їх неймовірно складними для оцінювання, набагато складнішими, ніж будь-який електромеханічний;

- персонал є не лише конкурентною перевагою, але і джерелом внутрішніх загроз, а відтак потребує застосування спеціальних механізмів забезпечення безпеки.

Отже, кадрова безпека підприємства, як підсистема економічної безпеки, дає змогу підприємству досягати економічного зростання шляхом застосування знань, вмінь, навичок, досвіду, пізнавальних та духовних здібностей своїх співробітників, їх інтелектуального рівня та інших складників, що й забезпечують безпеку підприємства загалом.

Список літератури:

1. *Новікова О. Ф.* Економічна безпека: концептуальні визначення та механізми забезпечення: [монографія] / О. Ф. Новікова, Р. В. Покотиленко. – Донецьк: НАН України. Ін-т економіки промисловості, 2006. – 408 с.
2. *Томаневич Л. М.* Кадрова безпека підприємства як об'єкт теоретичного дослідження [Електронний ресурс] / Л. М. Томаневич. — Режим доступу : www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Uproz/2011_4/u1104cha.pdf.
3. *Назарова Г.* Передумови створення системи кадрової безпеки підприємства / Г. Назарова // Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України. — 2010. — Вип.15. — 342 с.
4. *Чередниченко Н. В.* Кадрова безпека як складова частина економічної безпеки Список використаних

джерел підприємства [Електронний ресурс] / Н. В. Чередниченко. – Режим доступу: www.e-suir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/8570/1/579.doc